

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. DIONYSII || CARTHVSIANI, DE || DOCTRINA ET REGV-||lis
vitae Christianæ**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, 1577

VD16 D 1959

Quàm virtuosa, casta, spiritalis & exemplaris esse debeat conuersatio
Canonicorum, Diaconorum, similiter & Subdiconorum 5.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60177)

DE VITA CHRISTIAN. 113

Quam virtuosa, casta, spiritalis & exemplaris esse debeat conuersatio canonicorum, diaconorum similiter & subdiaconorum.

Articul. V.

Diacones similiter oportet esse pudicos, non bilingues, non multo vino deditos, non turpe lucrum sectantes, habentes ministerium fidei in conscientia pura. Et hi probentur primùm, & sic ministrent, nullum crimen habentes. Ecce ex Apostolicis verbis ijs comprobatur, quod diaconi ratione sui diaconalis officij ad multa specialiter obligentur, suumque officium teneantur ex charitate & gratia exercere: ita quod peccent mortaliter, quotiescunque aliquem actum sacri ordinis sui exequentur cum conscientia mortalis peccati, seu existendo in mortali peccato. Imò si ordinem illum accipiant existentes mortaliter rei, peccant mortaliter. Idem de subdiaconis creto dist. 27. & 28. concilij est statutum, ut utrique in sua Castitatem ordinatione promittant castitatem: seruare to- &

mentur diaco
ni & sub-
diaconi.

& dato quòd nunc non emittant hoc
votum explicitè, attamen promitten-
do sacrorum obseruātiā canonum,
implicitè satis promittunt: & quāuis
hoc nequaquam promitterent, nihilo
minūs ex diuinis euangelicisque præ-
ceptis ad castitatem tenentur. Rursus
eo ipso quo in sacris sunt constituti
ordinibus, incontinentia eorundem
adhuc grauiorem induit speciē, & pl⁹
quā simplex fornicatio iudicatur:
quoniam sacrilegiū est, id est, abusus
rei sacræ, cum diuino sint cultui con-
secrati ac deputati. Præterea ad quan-
tam virtuositatem ac puritatem cun-
cti in sacris constituti ordinibus tene-
antur, elucescit ex testimonio diuini
ac sapiētissimi Dionysij, asserētis. Nō
est audendum alijs fieri ducē, nisi quis
secundum omnem virtutem Dei for-
missimus extet, id est, Deo præcipuē
similis & in virtutibus multum abū-
dans. Ex qua autoritate doctores su-
per quartum Sententiarū concludūt:
Cum homo in quolibet ordine sacro
cōstituatur dux alijs in rebus diuinis,
in cuiuslibet sacri ordinis susceptiōe
& administratione peccat mortaliter,
qui in mortali culpa suscipit aut exer-
cet

Dionysij.

H. DE VITA CHRISTIAN. 113

hoc
tten-
num,
āuis
hilo
præ-
rfus
ituti
dem
x pl'
tur:
rfus
on-
an-
cun-
ene-
ini
Nō
uis
or-
puē
bū-
su-
ūt:
cro
is,
ōe
er,
EF-
cet

cet ordinem illum: sicque sanctitas vi-
tæ exigitur ad cuiuslibet sacri ordinis
susceptionem & executionē de neces-
sitate præcepti, non sacramenti. Nā &
in Deuterono. Domin⁹ iussit: Iuste q^{uod}
iustum est, exequeris. Imò qui indig-
nè recipit siue exequitur ordinem sa-
crum, est præsumptuosus & quasi bla-
sphe-mus, prout in epistola ad Demo-
philū Dionysius sanctus fatetur. Hinc
in principio tertij decretaliū dicitur:
vt clericorū actus & mores in melius
re-formentur, continenter & castè vi-
uere studeant vniuersi, præsertim in
sacris ordinibus cōstituti, ab omni li-
bidinis vitio præcauentes: quatenus
in conspectu omnipotentis Dei puro
corde & casto corpore valeāt ministra-
re. Ne autē facilitas veniæ incentiuum
tribuat delinquendi, statuimus, vt qui
incontinentiæ vitio deprehensi fue-
rint laborare, prout magis aut minùs
peccauerint, puniantur secundū cano-
nicas sanctiones, quas efficacius & di-
strictius præcipim⁹ obseruari: vt quos
diuinus timor à malo nō reuocat, tē-
poralis saltem pœna coerceat à pecca-
to: videlicet vt ab officijs suspendātur,
& ecclesiasticis beneficijs spolientur.

Deut. 16.

Clerici vt
viuere de-
beant.

Nullus

Nullus sacerdos foeminas, de quibus suspicio esse potest, secum retineat. Si presbyter, diaconus aut subdiaconus de quacunque foemina crimine fornicationis suspectus, post primam, secundam & tertiam admonitionem inueniatur fabulari, aut aliquo modo conuersari cum ea, excommunicatio- ni subdatur. Cum clericis non permittantur mulierculæ habitare, nisi forte de illis personis existant, in quibus naturale foedus nihil permittat sæuicriminis suspicari. A crapula & ebrietate omnes clerici diligenter abstineant: ideo temperent sibi vinum, & se vino: nec ad haustus bibant æquales, ne tabernas visitent, nisi in itinere constituti. Officia & commercia secularia non exerceant, maximè inhonesta. Mimis, ioculatoribus & histrionibus non intendat. Ad aleas & taxillos non ludant, nec huiusmodi ludis intersint. Coronam & tonsuram habeant conuenientem, seque in ecclesiasticis officijs, a ceteris studijs bonis exerceant diligenter. Clausa de super deferant vestimenta, nimia breuitate aut longitudine non notanda: pannis rubeis aut viridibus non vtantur. Si quis ex clericis

H. DE VITA CHRISTIAN. 117

clericis comam relaxauerit, anathema sit. Monasteria monialium si aliquis clericorum sine causa manifesta & rationabili visitare præsumpserit, ab episcopo arceatur: & nisi destiterit, ab ecclesiastico officio reddatur immunis. Hæc & quædam ijs consimilia, in loco præallegato cõrenta sunt: imò & in decreto & dictis sancti Isidori multa huiusmodi conscribuntur: ex quibus ostenditur, quàm virtuosa, sancta & ædificatoria olim extiterit, & nunc quoque meritò esset canonicorum vita. De qua etiam materia specialem compegi tractatulum. Verùm nunc status ille penè ad extremã & maximam deuenit ruinam. Postremo in præinductis obseruantijs atque virtutibus, præsertim in omni profluitatione ac eradicatione gulæ & luxuriæ, sceminarum quoque prohibitarum cohabitatione vitanda, & in diuini frequentatione officij, in omni exemplaritate, in effugienda omni superfluitate, curiositateque vestimentorum & ornamentorum, in sobrietate, in paterna ac fraterna correptione, in zelo diuini honoris atque fraternæ salutis tenetur Decanus, utpote

cano-

*Decanus in
quibus se ma
xime exem
plarem præ
beat. debeat.*

canonicorum praelatus, sic canonicis
 praeeminere, sicut praeminet eis praesidentia, autoritate, & ecclesiastica
 dignitate, & sicut pastorem suo gregi
 oportet praesse. Quo constat, quam
 criminofum ac damnabilissimū esset,
 si ipse existeret lubricus aut gulosus,
 pōpaticus, in exemplaris, intemorāte-
 que viuens. Non permittat in choro,
 praesertim sub diuino officio, fabula-
 tiones misceri, leuia fieri, dissolutiōes
 committi: nec post diuinum officium
 sinat in Ecclesia sua scurrilia vel las-
 ciuia verba proferri. Prouideatq; pro-
 posse, vt diuinum officium reuenter
 soluatur, psalmodia distinctē prou-
 cietur, matutinale officium non ni-
 mistardē incipiatur. Missae quoque
 ordinatē ac debitē fiant, & congrua
 caeremoniae obseruentur, atq; ad glo-
 ria patri &c. & ad reuerentiā trinariā
 supergloriosissimae. Trinitatis nota-
 biliter inclinatur: imō etiā ad pronū-
 ciationem horum nominum I E-
 S V S & M A R I A, fiat deuota capi-
 tis inclinatio aliquanta, cū & quidā
 laici legantur post mortem suam in
 purgatorio dire puniti, cō quōd au-
 diendo haec nomina, nō inclinauerūt
 capita

DE VITA CHRISTIAN. 179

capita sua. Postemò in capitulo, in tractando consilio, in cõuiuijs, & cunctis operibus atque colloquijs exhibeat se Decanus in verbis ædificatiuum, cõtentionesque reprimentem, & verba illicita compescentem, & præceptum fraternæ correctionis strenuè adimplentem. In diuino item officio, quantum sibi extat possibile, sit primus ac vltimus: nec impertinentia sibi sæcularia negotia assumat expedienda: sicque commune bonum sui collegij in spiritalibus ac temporalibus procuret & seruet fideliter & feruenter, nec propria cõmoda quarēs, nec de suo in se gaudens honore: sitq; indefinenter formidolosus, sollicitus, custoditus & imprimis suæ domui bene præpositus, tanquam pro omnibus commissis rationem altissimo redditurus.

De ijs, quæ statum, vocationē, & professionem religiosorum concernunt. Articulus VI.

Religio munda & immaculata apud Deum & patrē hæc est, immaculatum se custodire *Jacob. 1.*